

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravištvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

List za državne nameščenice in upokojeence.

Ivan Košnik, direktor gimnazije v p., Kranj:

K našemu položaju.

V velikonočni številki Našega Glasa smo čitali, da se je osnovalo v Mariboru posebno društvo državnih upokojeencev. Pojav mi je popolnoma razumljiv. Polašča se nas obup. Neza-dovoljni smo. Imamo polno opravičenih teženj, ne dosežemo pa skoraj nič. Iščeemo sredstev in potov, kako bi si pomagali, pri tem pa krenemo na stranpota v upanju, da je to boljši način. Ne zavedamo se, da si bomo s cepljenjem svojih moči le poslabšali svoj položaj. Na enak način bi si zamogli ustanoviti upokojeenci svoja društva v vseh podeželskih centrih, kakor v Kranju, v Novem mestu, Celju itd. Nastalo bi polno lokalnih organizacij, ki bi bile igračke v rokah posameznikov. Imeli bi seje, sestavljali bi prošnje, predlagali bi predstavitve, vršili bi intervencije itd., uspeh bi pa bil še manjši kot dosedaj, ko imamo enotno organizacijo, ki govori v imenu nas vseh.

Naše društvo je napravilo že nešteto korakov v izboljšanje našega položaja. Na pristojna mesta so šle številne peticije, izvršile so se mnoge intervencije, sprejeti smo bili v raznih avdijencah itd. Doseženi rezultati so skromni. Ne vpoštevajo nas. Naše upravičene težnje se pač pripoznajo, ne izvrši se pa nič. Izgovori so raznovrstni. Samo po sebi se poraja vprašanje, zakaj je tako. Kdor je količkaj razborit, bo lahko našel odgovor.

Mnogo nas je. Število državnih upokojeencev je abnormalno veliko. To slišimo vsako leto o priliki proračunske debate. Čujejo se razni nasveti. Besed je dosti, dejanj pa nobenih. Mi smo mirna čreda, zadostuje par pastirjev, pa se pasemo v miru. Uslužbenški davek, kuluk in drugo se nam odteguje neopaženo, brez bolečin. Pri volitvah se zanašajo stranke brez skrbi na naše glasove. Kot državotvoren element gremo na volišče do zadnjega moža in oddamo svoje glasove za kandidata, ki so vzeli v zakup državotvornost. Ali ni prav tako? Kaj pa hočete več? Zadostovati nam mora, da se nas pohvali. Zadovoljni moramo biti, če se nam že kaj obljubi. Višek srčce naj nam bo, če se nam nasmehlja kak poslanec.

Meni se zdi vse to čisto naravno in razumljivo. Kaj pa smo vendar mi upokojeenci. Ljudje, ki so drugim v breme, prav navadni prevžitkarji. Delimo se v 2 kategoriji. En del nas je takih, ki smo se izčrpali v državni službi in šli po dovršitvi svojih let v pokoj, drugi smo pa bili za službo nesposobni, pa so nas upokojili. Vse to nam mora biti pred očmi pri presoji našega položaja. To mi pravi trezni preudarek, vse drugo je sentimentalnost, fantazija, pobožna želja.

Ako hočemo dati povdarka našim težnjam, jih moramo podpreti z delom in z izdatnimi sredstvi. Pokazati moramo, da smo tu, da nekaj premoremo, da se ne damo odriniti v stran. Upravičene so zahteve staroupokojeencev po izenačenju z drugimi upokojeenci. Upravičeno je načelo, da morajo biti prejemki upokojeencev v bistvu vedno enaki onim aktivnih tovarišev. Zvišanje prejemkov aktivnih uslužbencev mora avtomatično vsebovati zvišanje pokojnin. To je načelo socialne pravičnosti in se izvaja povsod.

Na to zahtevo bomo seveda dobili odgovor, da država tega ne zmore, ker nima potrebnega kritja. Ako bomo molčali, bo ostalo seveda vse pri starem. Če pa gledamo z budnim očesom v dejansko življenje, je to prav prazen izgovor. Denar se že da

dobiti, poiskati ga je treba tam, kjer je. Res je, uslužbenskega davka delavstvu in uradništvu kakor tudi trošarine na sladkor in podobno ni mogoče zvišati. Če pa razmotrivamo dejstvo, da je vsota uslužbenskega davka pri nas večja kakor vsa pridobnina naših gospodarstvenikov, bi se dalo morda le dobiti še kakšne vire. Soglasno moramo dvigniti zahtevo po davčni reformi. Davčni seznam privrednikov in privatnikov mora biti javen kakor so volilni imeniki. Potem bomo videli, da so notorični bogataši, posestniki luksuznih avtomobilov, gospodje, ki si privoščijo draga potovanja in drugo, glede pridobnine ali letnega dohodka postavljeni na stopnjo slug ali zvančnikov z večjim številom otrok. Brigati se moramo, da dobimo vpliv na sestavo davčnih odborov. Odpira se nam široko polje za udejstvovanje v javnosti, ki bo mnogo plodnejše kakor sestavljanje prošenj in spomenic.

Prav isto velja za udejstvovanje pri politični stranki. Dokler bomo držali roke križem in se zadovoljevali s pritrjevanjem k raznim programom in manifestacijam, nas bodo pustili ob strani. Posameznike, ki bodo tajnikovali ali celo predsednikovali po volji in v interesu drugih, bodo hvalili in povzdigovali. Ako bodo hoteli braniti stanovske težnje, bodo našli gluha ušesa. Zato sem mnenja, da moramo upokojeenci enako kakor tudi aktivni tovariši zavzeti v strankinih odborih vplivna mesta ne samo kot strankarji, ampak v prvi vrsti kot pripadniki uradniškega stanu in se kot taki tudi udejevali.

Vpliv takega delovanja se ne bo pojavil takoj. Izostal pa tudi ne bo. Državni upokojeenci so raztreseni po vseh krajih naše države. Treba je le enotne organizacije, treba je smotnega enotnega postopanja in nastopa, pa bomo dosegli veljavo in upoštevanje, ki nam pritiče. Če bi se pa naše nade izjalovile, si moremo ustvariti v zvezi z državljani, ki imajo enake težnje, razredno politično organizacijo, ki bo zastopala in ščitila poleg enotnega državnega načela v prvi vrsti interese konsumentov, katerih izraziti predstavniki smo mi.

Prva stopnja v dosegu naših ciljev bo naša gospodarska osamosvojitve. Imamo že krepke nabavljalne in kreditne zadrage. V krog teh mora vstopiti vsak državni uslužbenec, najsi bo aktiven ali upokojen. Razlog za vstop ne smejo biti le gospodarske in materialne koristi, katere nam nudijo zadrage, ampak v prvi vrsti stanovska zavednost. Danes v dobi materializma imponirajo le milijoni. Da si moremo ustvariti milijone s svojimi skromnimi parami, so nam jasen dokaz železničarska zadruga v Ljubljani in nabavljalna zadruga v Mariboru. Kjer še ni uradniških zadrug, naj se ustanove. Nove tvorbe na tem polju bodo imele lahko stališče, ker se morejo okoristiti s skušnjami starejših posestrin.

Enako pažnjo mora posvetiti državno uslužbenstvo svojemu tisku. Mi v dravski banovini smo tako srečni, da nam je ostal iz boljših časov »Naš Glas«, čeprav nekoliko okrnjen. Vsi se moramo strniti okoli njega. S tem mu bomo povečali ugled in vpliv. Podprli ga bomo tudi finančno, da bo vršil lažje svojo nalogo. Na nas je, da se razširi v tednik. V tej obliki bo pravo naše glasilo, naš mentor. Prinašati bo mogel poleg člankov o naših stanovskih vprašanjih tudi gospodarske in politične sestavke. Ako bo financi-

elno dovolj krepak, si bo zbral okoli sebe dobre sotrudnike, kar bo spet povzdignilo naš ugled. Korist bomo imeli mi vsi.

Prepričan sem, da mojim izvajanjem ne bo oporekal v bistvu nihče. Ni pa izključeno, da bi se dala marsi-

katera ideja izvesti na pripravnejši način. Zavzemimo se kot en mož za svoje težnje. Razbistrimo si pojme, poiščimo pravo pot. Našim težnjam dajmo konkretno obliko v zavesti, da je gibanje življenje, stagnacija pa nazadovanje — smrt.

Učitelj kot politična osebnost.

V ljubljanskem »Učiteljskem Tovaršiu« je napisal pod tem naslovom Dušan N. Bogunović članek, iz katerega objavljamo nekaj splošno zanimivih odstavkov:

»Osrednje osebnosti, ki morajo voditi vzgojo, t. j. izmenjavo generacije, morejo biti učitelji in profesorji.

Učitelj kot tak, ni treba da je samo osrednja osebnost šole in vzgoje, ampak že zaradi stvari same mora zavzemati vidna in številna mesta tam, kjer dobivajo vse ideje in tudi sistemi vzgoje svojo zakonito formo t. j. parlamentu in senatu.

Iz tega sledi, da je potrebno, da je zastopan učitelj v političnem življenju naše države, in to tako zastopan, da je njegova kvaliteta in kvantiteta v pravilnem razmerju z drugimi stanovi.

Res je, da imamo tudi danes v parlamentu učitelje, ki so tjakaj prišli zaradi lokalnih razmer in ne kot reprezentanti stanu, ki je iz svoje sredine poslal v parlament one, ki so najboljše in najsposobnejše. Niso tjakaj prišli kot izraz 20.000 organiziranih učiteljev, ki so zastopniki ene ideje. Taki bi mogli imeti povsem drugačni vpliv, tako v vprašanju vzgoje in šole kakor tudi v materialno-stanovskih vprašanjih.

Res je tudi, da ni danes v senatu, kjer se sklepa tudi o vprašanjih vzgoje, niti enega učitelja osnovnih šol.

Tudi to dejstvo je znano, da postavljamo učiteljstvo na deželi s svojim delom za poslance vse druge, samo ne učitelja.

Ako tako pogledamo v življenje, ne samo z ozirom na šolo in šolske pri-

padnike, marveč tudi življenje izven šole, tedaj vidimo, da je učitelj največkrat skoro edini, ki je najbližji in v stalnem stiku z narodom. Preko njega prihajajo vse dobre in slabe strani narodno državnega življenja. Ko pa se govori in rešuje vprašanje vasi in kmeta, tedaj je poleg njih edino še učitelj, ki najgloblje čuti in najbolje pozna bolečine in trpljenje naših vasi in njih prebivalcev. On je kot tak, predstavljajoč zvezo med vasio in mestom, najbolj poklican, da postane, ne samo teoretično, marveč tudi praktično, vodja naroda, kar pomeni učitelj mora postati politična osebnost v državi.

Parlamentarizem nam daje za to idejo najlepše dokaze. Najboljše državnike in politike je dal učiteljski stan. Poglejmo današnjo Evropo, pa bomo videli največje število državnikov iz učiteljskih vrst.

Prednja izvajanja veljajo — mutatis mutandis — tudi za razne druge stroke državnega uradništva. Vpliv le tega na politično oblikovanje državnega življenja bi mogel biti celokupnosti, državi in narodu, le koristen, ker so gotovo ravno državni uslužbenci temelj in ogrodje vsake državne stavbe. Če bi se tudi izven okvira svojih službenih poslov mogli aktivno udeleževati v javnosti, bi to vplivno delovanje bilo nedvomno pozitivno in ustvarjalno, ker bi sicer delali očitno proti lastnim življenjskim interesom. Zato je prav, da vse naše strokovne in stanovske organizacije — ne samo učiteljske — razmišljajo o prednjih mislih, da jih čas ne najde nepripravljen.

Napačna varčnost.

Dunajski uradniški list »Reichsverband der öffentlichen Angestellten« objavlja sledeči članek, ki kaže v svetli luči razmere v avstrijski državni upravi. Članek se glasi:

»Ob raznih priložnostih smo navedli škodljive posledice nekih, zaradi varčevanja izdanih ukrepov. Kakor sicer priznavamo potrebo, da se oblastveni aparat prilagodi razmeram majhne države — želeči bi bilo samo, da bi najprej ustava spremenila ustroj Avstrijske republike v tem smislu — moramo vendar odločno nastopiti zoper redukcijske ukrepe, ki diametralno nasprotujejo prvotnemu namenu teh redukcij, s katerimi naj bi se dosegli prihranki.

K tem redukcijskim ukrepom, ki so popolnoma zgrešili cilj, je treba prišteti znižanje staleža v finančni stroki, zlasti pri nižjih oblastvih. Že danes se more ugotoviti občutno pomanjkanje osebja v finančnem resortu, kar zelo škodljivo vpliva na davčni predpis in izterjevanje davkov. Prirodno je, da to pomanjkanje osebja povzroča nadaljnje nepovoljne posledice za državni proračun, ki mu preti nevarnost, če se davki in dajatve ne predpišejo pravočasno in zaradi pomanjkanja osebja pravočasno ne pobero. Znano je, da obstoje že danes horendni davčni in pristojbinski zaostanki. Ti zaostanki, katere je zakrivila v poglavitnem vla-

dajoča gospodarska depresija, bodo narasli v neskončnost, če se bo davčno osebje še nadalje reduciralo.

Ne smemo tudi prezreti, da se od fin. uradništva zaradi zmerom bolj zamotane davčne in sploh finančne zakonodaje zahteva skokoma vedno več in več. Pozabiti ne smemo, da še je v zadnjih letih uvedla množica novih davščin — prometni davek, uslužbenški davek, krizni davek, najeminske pristojbine itd. — kar je vse naložilo davčnim oblastvom občutna nova bremena in kar je bilo treba vse obvladati z dotedanjim nezvišanim staležom osebja. Če mora zdaj referent izvršiti namesto 1.000 davčnih predpisov najmanj 1.300 in še več, je jasno, da zaradi tega mora s prirodno nujnostjo silno trpeti temeljitost predpisovanja, kar je v veliko škodo davkoplačevalcev in drž. zaklada. Medtem ko se osebje že z naravnimi odpadki — zaradi smrti, upokojitve — neprestano zmanjšuje in se zaradi prepovedi nastavljanja novih uradnikov ni moglo skrbeti za podmladek, se je neprestano obseg dela večal. Pri današnjih političnih razmerah na žalost ni mogoče pričakovati, da bi se zakonodaja obrnila na boljše in preprostejše, temveč moramo ravno nasprotno računati še z nadaljnjim povečevanjem poslov. Tudi iz tega razloga je še nadaljnja prisilna redukcija uradništva v fin. resortu popolnoma nemo-goča in neosnovana.

Ker je pa pravočasno predpisovanje in pobiranje davkov naravnost hrbtnica vsega proračunskega delovanja, **zahteva gola državna korist**, da se v finančni stroki nadaljnje redukcije preprečijo. Če je kje, je ravno v finančnem resortu koncentracija škodljiva. Tako varčevanje bi bilo res zelo neumestno. Ne bi bilo namreč varčevanje, temveč pravo nasprotje iste ga.

V tem smislu je predsedništvo Avstrijske državne zveze javnih nametščencev posetilo finančnega mini-

stra in ga opozorilo na spredaj navedena dejstva. Finančni minister je ta izvajanja z velikim zanimanjem poslušal in pri tem poudaril, da tudi on obžaluje, da ravno finančni resort napadajo vsi krogi prebivalstva.

Ob tej priliki se je razmotrivalo tudi vprašanje redukcij v finančni stroki, in je minister obljubil, da bo vpošteval navedene razloge.

Obleke komično čisti, barva, pšestrl in lika tovarna J O S. R E I C H.

Za pravice upokojencev.

Tajnikovo poročilo na rednem občnem zboru Društva državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani dne 28. aprila 1933.

Zadnji občni zbor se je vršil v tej dvorani lani dne 10. aprila.

Delovanje odbora v prejšnji poslovni dobi je razvidno tudi iz članka »Obračun o delu organizacije« v 24. številki našega strokovnega lista »Naš Glas« z dne 15. oktobra 1932.

Moje današnje poročilo obsega torej društveno dobo dvanajstih mesecev od zadnjega občnega zbora do danes. Dolžnost je, da se predvsem spominjamo v l. 1932. umrlih članov, ki jih je žal 45. Počastimo njihov spomin! Slava jim!

V predmetni dobi je imel odbor 8 sej. Na lanskem občnem zboru je bil izvoljen za dobo dveh let prejšnji odbor. Samo na mesto umrlega majorja Colariča in zaradi bolezni odstopivšega, medtem žal tudi že umrlega revidenta Simčiča, sta bila izvoljena nanovo g. prosv. inspektor Wester in šef prosv. oddelka g. prof. Vadnjak.

Na prvi seji se je konstituiral odbor. Soglasno so bili izvoljeni tajnikom tov. Spendč, namestnikom tov. Stegnar, blagnikom tov. Debelak in namestnikom tov. Stritar.

Na vdanostno brzojavko z zadnjega občnega zbora smo dobili pismo zahvalo od pisarne Nj. Vel. kraja.

Za uresničenje vsaj najvažnejših postulatov naše znanе spomenice, ki je bila po deputaciji našega in sarajevkega društva predložena lani v februarju v Beogradu vsem merodajnim ministrstvom, vsem senatorjem in narodnim poslancem, zlasti za rešitev zadeve **polovičnih železniških legitimacij**, smo intervenirali z vso vnašo in povsod. Porabili smo vsako priliko, vsak shod vladnih predstavnikov, obiskovali gg. senatorje in narodne poslance na domu in na shodih in jih opominjali na dane obljube.

Ob priliki velikega javnega shoda vsedržavne stranke JRKD v Ljubljani dne 11. sept. 1932 smo bili spet v avdiciji — deputaciji smo tvorili gosp. predsednik, podpredsednik Vidmar in tajnik — pri g. ministru prometa ing. Radivojeviću in ministru dr. Kramerju, ki sta nam obljubila uresničenje te

naše kardinalne zahteve. Pred Božičem je bila objava v »Jutru«, ki smo jo pač opravičeno smatrali za oficijelno, da se bliža vprašanje žel. legitimacij uresničenju. Pozneje je gospod minister dr. Kramer naši deputaciji izrečno in odločno izjavil, da mu je predmetno objavo »v pero narekoval« g. prometni minister sam!

Energično akcijo je podvzel odbor v zadevi kuluka. Kakor znano se je upokojencem odmerjal kuluk od celotnih pokojnin. prejemkov, aktivnim tovarišem pa le od osnovne in položajne plače. Zahtevali smo, da se nesocialni kuluk sploh odpravi. Dokler to iz raznih fiskalnih in drugih razlogov še ni izvedljivo, pa naj se nam vsaj odmerja tako, kakor aktivnim tovarišem. Končno nam je to uspelo ter je dobilo društvo uradno obvestilo po banski upravi, da je ministrstvo za gradbe z odločbo št. 4485 z dne 16. marca t. l. odredilo, da se bo odmerjal kuluk upokojencem le od osnovne in položajne plače. Torej vsekako zadovoljiv uspeh!

Takoj na prvi odborovi seji se je ugotovilo, da bi bilo v velikem interesu vseh članov, če bi dobivali periodična tiskana poročila, navodila in opozoritve v vseh važnih zadevah drž. upokojencev. Misel, da bi društvo izdajalo svoj poseben list, se je opustila zlasti iz finančnih razlogov in ker imamo itak izvrstno urejevani strokovni list drž. nameščencev in upokojencev »Naš Glas«, ki v vseh ožirih stalno odlično zastopa in objavlja vse naše važne zadeve in težnje in na katerega je že davno naročenih več sto drž. upokojencev. Ta list uživa opravičeno sloves izborne redakcije in je tudi razširjen po javnih lokalih.

Ne kazalo bi ustanavljati novega lista, ki bi ga čitali najbrž edino le drž. upokojenci, ki bi bil torej glas vpijočega v puščavi. V sedanjih težkih časih vseobče krize pa ne kaže članarino zvišati; za minimalno članarino 3 Din na mesec pa tudi ne moremo nuditi članom stalnega, dobro urejanega časopisa.

Sporazumno s konzorcijem »N. Gl.« je torej odbor soglasno sklenil, da dobe člani po možnosti vsak drugi mesec, torej približno šeskrat na leto, vprašanje in težnjam drž. upokojencev posvečene posebne številke na društvene stroške brez zvišanja članarine! Prva taka številka naj bi se izdala v več tisoč izvodih in poslala s pozivom na pristop vsem drž. upokojencem dravske banovine, torej tudi nečlanom. Ta številka je izšla lani 15. oktobra ter je vzbudila vsestransko pažnjo in priznanje. Odbor je bil soglasnega prepričanja, da za ta namen izdani zneski niso stran vržen denar — saj je to v korist vseh državnih upokojencev!

Ker je pa veliko število upokojencev, ki dobivajo tako malenkostne pokojnine, da ne zadostujejo niti za najnujnejše vsakdanje življenske potrebe, ki torej ne morejo utrpeti niti malenkostne članarine 36 Din na leto, a so potrebni in željni splošnih navodil in poukov glede prejemkov, prijav itd., je odbor sklenil, da lahko dobe te posamezne številke tudi upokojenci-nečlani, ki vplačajo v sklad za izdajanje teh posebnih števk »N. Gl.« po 10 Din na leto. Takih se je priglasilo 230!

Ta akcija je privedla precej novih članov ter preprečila izstop marsikaterih, ki so ozlovoljeni, ker naša prizadevanja niso doslej rodila vseh uspehov, izgubili »orijentacijo« oziroma zavest potrebe močne enotne organizacije! Letos sta izšli že dve taki posebni, za naše člane brezplačni številki in sicer št. 4. z dne 15. februarja in št. 8. z dne 15. aprila. Predvidoma izidejo letos torej še 4 številke.

Veliko dela in sitnosti je povzročilo dejstvo, da finančne direkcije zaradi silnega nazadovanja davčnih vplačil niso mogle **redno izplačevati pokojnin**. Zadeva je bila že obupna. Društvo je storilo v tem oziru prav, prav vse in interveniralo na vseh koncih in krajih. Razmere so se izboljšale. Že več mesecev sem dobivajo vsi drž. upokojenci kolikor toliko redno svoje skromne prejemke.

Ob tej priliki smatram za svojo dolžnost, da izrečemo sedanjemu g. fin. direktorju dr. Lj. Valjavcu našo iskreno zahvalo za njegovo veliko naklonjenost napram drž. upokojencem, ki jo pokaže ob vsaki priliki s prošnjo, da ostane tudi v bodoče na svojem visokem, odgovornem in težavnem položaju zvest čuvar naših pravic!

Dne 11. maja lani je akcijski odbor združenih organizacij sklenil zopetno protestno zborovanje v Unioinu glede previsokih najemnin in drugih teženj. Od akcijskega odbora je bilo povabljenih 26 organizacij. Mnoge organizacije se niso držale sklepov, storjenih na sestankih njih zastopnikov. Udeležba je bila na žalost minimalna.

Nekaj naših tovarišev je v kraj. odborih stranke JRKD, kjer z vso vnašo in energijo ob vsaki priliki urgirajo uresničenje izvedljivih naših te-

ženj. Vedno in povsod poudarjamo dejstvo, kako mučno vplivajo na vse drž. upokojence neizpolnitve volilnih obljub, dasiravno se je priznalo 98% drž. upokojencev udeležilo zadnjih volitev in tako pripomoglo k častnemu izidu.

Naše glavne, gotovo izvedljive zahteve tudi v teh težkih časih, so vedno bile in so še — razen že stare zahteve po splošnem zvišanju pokojnin —

1. vsaj delno, takojšnje zvišanje prejemkov staroupokojencev;
2. redno izplačevanje pokojnin;
3. železn. polovične legitimacije;
4. takojšnje nakazilo pokojnine po vstopu v pokoj.

V septembru se je ustanovilo v Ljubljani zelo potrebno Društvo stanovanjskih najemnikov. Po porodnih bolečinah, ki jih je deležna vsaka organizacija, so se razmere v tem društvu izkristalizirale. Nesoglasje, ki je nastalo v začetku med tem društvom in akcijskim odborom združenih organizacij ter vzbudilo precej hrupa v javnosti, je bilo zadovoljivo poravnano. V odbor tega društva so nanovo prišli možje, ki zaslužijo vse zaupanje. Zato moremo vsem svojim članom in sploh vsem drž. upokojencem le nasvetovati in toplo priporočati pristop v to potrebno društvo, ki z vso vnašo zahteva pravično znižanje najemnin.

Pred meseci je bilo finančno ministrstvo iz splošnih valutarnih razlogov prisiljeno ukiniti izplačevanje pokojnin v inozemstvo. Z energično akcijo našega društva, ki je predložilo potrebne spomenice ministrstvu za finance in ministrskemu predsedniku, interveniralo pri ministrstvu za socialno politiko ter pri g. ministru dr. Kramerju — zainteresirali smo tudi ostala banovinska društva za enako akcijo — se je posrečilo, zadevo ublažiti na ta način, da lahko dobivajo v inozemstvu živeči naši drž. upokojenci svoje pokojninske prejemke po oblaščenih, stanujočih v domovini.

Dne 26. februarja letos se je vršil ustanovni občni zbor Udruženja drž. pensionera za savsko banovino v Zagrebu. Naše društvo je zastopal kot delegat društveni tajnik. Obširneje poročilo o tem občnem zboru je objavljeno v 8. številki »Našega Glasa« z dne 15. t. m., ki je bila dostavljena vsem našim članom kot posebna številka.

V marcu je društvo predložilo ministrstvu za finance spomenico oziroma prošnjo glede rodbinskih doklad **za otroke, ki prekorajajo 16. leto starosti** in se uče rokodelstva ali druge obrti.

Na finančno direkcijo pa prošnjo glede:

a) **pospešitve izplačila pokojninskih prejemkov**, posebno po upokojitvi, ker morajo novo upokojeni uslužbenci redno po več mesecev čakati na svoje pokojninske prejemke oziroma akontacije;

M. Renard:

Fotografija.

Charles Lebret je stanoval v malem stanovanju tam nekje v predmestju St. Nazairea, tam kjer stanujejo potapljači. On sam, mož nekih šestindvajsetih let, orjak po postavi, plavalas in po videzu miren in dobrodušen, mi je odprl. Peljal me je v jedilnico, ki s svojo opravo ni kazala niti najmanjšega sledu o kakem občutku za lepoto. Zamolkel kuhinjski vonj mi je zavel naproti, ostra, rumenkasta svetloba je obsevala ceneno, oguljeno pohištvo po sobi — bil sem pač pri skromnih ljudeh. Lebret mi je odmaknil stol, mi ponudil cigareto, sicer se mi je pa zdelo, da ne ve prav, kaj naj počne z menoj. Lotil sem se ga torej kar naravnost in mu pripovedoval, kako si močno želim natančneje spoznati čuda morskih globin, da bi mogel o tem poročati v mojem listu. Prav kmalu sem zasutlil, da ni bil niti od daleč podoben tistemu, kar si je moja domišljija predstavljala pod pojmom potapljača. Mirnodušno je delal na dnu morja, kakor koplje rudar rudo ali kakor vinogradnik mehnično trga grozd za grozdom. Postal je potapljač, ker je že njegov praded izvrševal ta poklic in doslej pri tem poslu ni doživel še prav nič nenavadnega. Bil sem jezen, razočaran, ko sem videl, kako se mi sanje razblinijo v nič in pričel sem govoriti o brodolomih.

»Ah, gospod, tudi na to se človek polagoma privadi...«

»In ko ste se prvič potopili v globino, kaj niste tedaj doživeli nič grozotnega, pretresljivega...?«

»Tudi tedaj nič,« se je smehljaj in se pri tem zadovoljno pretegnil.

Tudi v sobi nisem uzrl nikjer nobene znake iz tistega sveta, po katerem kem tako hrepenel. Zaman so mi iskale oči fotografskih posnetkov, posušenih morskih rastlin, zbirk živali in rastlinstva z morskega dna — prav nič. Osladne pisane reprodukcije in prav tako ničvredne drobnjarije so kazile sobo.

»Brata vam ne morem predstaviti, toda moja žena je doma,« je prekinil Charles Lebret motne misli.

»Helena,« je zaklical in vstopila je ljubka ženska, ki si je z veliko naglico odvezovala predpasnik. Bila je sloka, drobnih udov, kostanjevih las in v bledem, silno privlačnem obrazu so ji gorele nezasišane žareče oči. Te oči so kar napadale človeka in s težavo sem vzdržal njen pogled. Neprisiljeno mi je mlada žena ponudila roko v pozdrav. Nato je sedla k mizi in položila nanjo obe lakti. — O tem, kar me je pripeljalo v hišo, sploh ni bilo več niti govora.

»Kaj niste rekli, da stanuje vaš brat pri vas?« sem se obrnil na Charlesa Lebreta, krčevito iskaje snov za pogovor.

»Seveda, pri nas stanuje, saj je še fant, dasi je štiri leta starejši od mene; če

se vam ljubi, in še kaj pridite k nam, ga boste pa spoznali.«

Odvrnil sem mu, da mi bo prav ljubo in da še pridem — in to niso bile samo prazne besede, zakaj neglede na to, da sem upal, da bom potapljača vendar le kedaj pripravil do tega, da mi bo kaj več pripovedoval o svojih doživljajih, mi je bila dvojica res všeč. Videti je bilo, da je medsebojno nagnjenje enako; ženica, sveža in naravna, je občevala z menoj prav zaupno prijateljsko in tudi Charlesu Lebretu, ki je bil sicer bolj zaprt in redkobereden, je očividno prijala moja navzočnost.

»Malo žalosten je, ker mu odhaja brat v Ameriko,« je rekla Helena, kakor da hoče opravičiti moža, in ga ljubeče pogladila po laseh.

»Ah, pusti to,« jo je Charles nejevoljno zavrnil, »saj to ne zanima gospoda.«

Toda Helena, ki tega medklica ni opazila, je dodala:

»Kar naenkrat ga je tako prišlo. Tam v Bahiji so mu ponudili sijajno službo v avtomobilski delavnici in zdaj ga ni več moči držati.«

Pogovor je postal zaupnejši. Pojasnila sta mi razmere vseh družinskih članov in trudil sem se, da bi kazal za bližnji Mihaelov odhod kar največ zanimanja. S tem sem si pridobil Charlesovo srce. Ločili smo se kar se da prijateljsko in vsi smo se že veselili prihodnjega svidenja.

In res — sestajali smo se skoro vsak dan. Charles je bil vrli tovariš, cel mo-

žak; žena ljubezniva, da si ji ni bilo moč upirati, pri tem pridna in skrbna...

Zdaj pa o Mihaelu Lebretu. — Tujec, kar sem bil, nisem težko spoznal prav kmalu, da je bil Mihaelov odhod prav za prav samo obupen beg pred lepo svakinjo, pred Heleno, v katero je bil blazno zaljubljen. Mihael je bil Charlesu na videz podoben, ni pa imel tiste trdne mirnosti in resnobe, ki je odlikovala mlajšega brata.

S svojo prisotnostjo je motil lepo skladnost: razburjen, s spačenimi potezami na obrazu je tekal kot ujeta žival po sobah, gori in doli, gori in doli. Pogledaval je Heleno z očmi, ki so spominjale na preganjanca, na obsedenca. Bilo je čisto jasno: temu možu je bil čas odhoda prava, neznoša peklenska muka. In Helena? Kakor sestra je, prime ga za laket, nežno kot mati ga gladi po plavih gostih laseh — nevarno početje, ki mu samo poostruje muke.

Nekega večera — pogovarjali smo se kot po navadi — sem prosil Charlesa, naj mi pokaže slike, ki ga predstavljajo v potapljaškem delovnem odelu. Helena je prišla veliko, s fotografijami do vrha napolnjeno skrinjico in pričeli smo urejati slike. Našel sem to in ono, zanimivo in nezanimivo, in naenkrat dobil v roke srednje veliko, popolnoma zavito fotografijo, ki je kazala Heleno v kopalni obleki. Prišla je očividno ravno iz vode, zakaj mokra pletena obleka, ki se je tes-

ljudje in so jim pokojninski prejemki izključno sredstvo za življenje. S tem, da se rešitev in izplačilo njihovih pokojnin zavlačuje, se upokojenci in njihove družine izročajo največji revščini ali pa so prisiljeni, da se zadolžujejo.

Najosnovnejši razlogi človečnosti zahtevajo, da se take razmere ne dovoljujejo. Zato se morajo vsi državni uslužbenci brez razlike, ki imajo v raznem obsegu in v raznih dobah upravnega postopka pravico in dolžnost, da izdajajo in realizirajo pokojninske odločbe, neutrudno brigati, da se ti posli izvršujejo z največjo ekspeditivnostjo in brez slehernega zastoja. Kadar se obravnavajo ti predmeti, katere je treba smatrati za najnujnejše, je treba na najkrajši in najuspešnejši način postopati, da se preskrbe potrebne listine. To skrbnost morajo pristojnim organom mimo navedenega narekovati tudi

posebni oziri na stanovsko uradniško solidarnost in zavest, da se tudi oni sami morejo nekega dne kot upokojenci znajti v enakem, nezaželenem položaju.

Zato pozivam vse državne organe, ki jim nalaga službena dolžnost, da rešujejo navedene posle, da v bodoče posvečajo istim največjo skrbnost, predstojnikom podrejenih uradov in ustanov pa posebe naročam, da vrše nadzor nad opravljanjem teh poslov in da skrbje za njihovo brzo in pravilno reševanje na ta način, da mi vsak ugotovljeni primer malomarnosti v tem oziru takoj naznanijo, da bom mogel proti odgovornim osebam podvzeti zakonske ukrepe.

Za izdaje te prepotrebne odločbe so vsi drž. upokojenci dolžni g. finančnemu ministru iskreno, globoko zahvalo.

Josip Skalar, viš. rač. svetnik v pok.:

Zborovanje Zveze nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev

Za dan 4. junija t. l. je bila sklicana XII. skupščina naše zadrugne centrale v Banja Luki, dan poprej pa se je vršila važna predkonferenca delegatov. Banja Luka, sedež vrbasko banovine, ima lepo razvijajočo se nabavljalno in kreditno zadrugo državnih nameščencev, ter se je s sklicanjem skupščine v ta kraj hotelo dati priznati pridnim zadrugnim delavcem s predsednikom Iličem na čelu. Predkonferenca se je vršila v banovinskem gledališču, ter je trajala skoraj ves dan, od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer. Otvoril jo je predsednik zveze, naš znani, idealni zadrugni delavec Miloš Štibler. Ponovil in orisal je glavne točke tiskanega poročila: sestavo pravilnikov, stanje posameznih panog uradniškega zadrugništva, zvezine mlane, propagando, itd. Ugotovil je, da temeljijo nabavljalne zadruge sedaj na zdravih temeljih, da se kreditne sistematsko razvijajo in da so primeri, kakor poneverba pri Zvezi pač vsega obžalovanja vredni, da pa pri tem ne sme trpeti skupnost kakor tudi Zveza vsled tega žalostnega slučaja ne bo imela nobene škode.

V debato, ki se je nato razvila, so posegli razni delegati, ki so deloma hvalili delovanje Zveze, deloma so pa isto podvrgli ostri kritiki. Izražali so razne želje glede poslovanja, širjenja zadrugne misli, predvsem so pa podarjali, da je treba centralizirati nakup, da bi prišle tako posamezne nabavljalne zadruge ceneje do življenskih potrebščin. Govorilo se je tudi o tem, da zadrugna politika še ni stalno usmerjena in da bo treba rešiti problem malih zadrug, t. j. likvidirati jih ali pa priključiti večjim zadrugam.

Kot delegat »Stanovanjske zadruge drž. nameščencev« v Ljubljani sem v krajšem govoru kritiziral postopanje Zveze s to panogo uradniškega zadrug-

ništva. Omenjal sem, da so nam pred ustanovitvijo vse mogoče obljubljali, osobito pa, da se bodo znani odtegljaji po Din 10⁰⁰ in 5⁰⁰ porabili izključno za stanovanjske in kreditne zadruge. Dasi člen 70, točka 4 zakona o zadrugah drž. uslužbencev od 18. jan. 1932, to strogo določa, so prejele od vplačanih odtegljajev v znesku 43.734.193⁴⁰ dinarjev vse kreditne zadruge samo Din 13.922.271⁰⁰, stanovanjske zadruge pa celo le Din 1.132.445⁰⁰, ostalih Din 29.000.000⁰⁰ je pa šlo protizakonito v druge svrhe. Glede naše stanovanjske zadruge sem pa omenil, da smo vsled tega postopanja Zveze diskreditirani pred našimi zadrugniki, osobito pa pred predstavniki dravske banovine, ki nam je šla v vsakem oziru na roko. Postopanje Zveze nas bo prisililo k likvidaciji, ter bo zaman ves naš trud, pa tudi dosedanja visoki izdatki za načrte, itd.

Na interpelacije so odgovarjali člani odbora, predvsem predsednik Štibler, nakar so se preresetavale še predložene prošnje in pritožbe, ki naj bi se obravnavale na skupščini sami.

V nedeljo 4. jun. t. l. smo se zbrali v krasni svečani dvorani v banovinski palači. Bilo nas je preko tristo, iz vseh krajev naše lepe kraljevine. Prisoten je bil zastopnik Nj. Vel. kralja, dalje zastopniki vseh oblastev, mesta itd. Skupščino je otvoril predsednik Štibler z vzklikom prvemu zadrugniku — našemu viteškemu kralju, ter je predlagal vdanostno brzojavko, katero so navzoči zadrugarji sprejeli z velikim navdušenjem. Skupščina se je vršila potem po določenem dnevnem redu, ter se poročilo o delovanju v l. 1932 ni prečitalo, ker je bilo že tiskano dostavljeno posameznim zadrugam, ter so ga obravnavali delegati prejšnji dan na predkonferenci. Govorili so le štirje govorniki, ki so ponovili svoja izjava-

nja na predkonferenci. Za stavbene zadruge bi moral govoriti jaz, pa sem se odrekel besedi, ker sem iz debate na predkonferenci, kakor tudi iz mojih razgovorov s predstavniki Zveze, spoznal, da nimajo stavbene zadruge od Zveze še dolgo vrsto let — ali pa sploh nikdar ne — ničesar pričakovati. Zato pa sem glasoval proti sprejetju poročila glavnega odbora in proti razrešnici upravnemu odboru. Bil sem edini, ki je tako glasoval — rekli so mi potem, da se v vseh 13. letih obstoja Zveze ni nikdar zgodilo, da bi bil samó eden glasoval proti — ter sem hotel s tem protestirati proti onim znanim mi članom upravnega in nadzornega odbora, ki so bili proti izplačilu naši zadrugi že dovoljenega posojila v znesku Din 1.000.000⁰⁰.

Volitve so bile zelo burne, ker so skoraj vsi kraji hoteli imeti svoje zastopnike, naposled so se pa le združili na listi, ki je bila sprejeta z veliko večino glasov. Sklenilo se je tudi, da se bo vršila prihodnja redna skupščina leta 1934. v Sarajevu.

Popoldne smo napravili z avtobusi izlet v Slatino, skromno banovinsko zdravilišče, oddaljeno 17 km od Banja Luke, prihodnji dan pa ob romantični reki Vrbas v 74 km oddaljeno Jajce, odnosno na Jezero, kjer smo mogli občudovati prirodna čuda reke Plive.

Tako smo zaključili XII. redno skupščino naše Zveze, ter bom o našem potovanju, gostoljubju oficirskega doma v Banja Luki in naših izletih morda poročal še v podlistku.

Upokoješko pravo.

Odmera rodbinske pokojnine. Na ponovljena vprašanja sporočamo, da se mora prošnja za odmero rodbinske pokojnine po umrlem drž. aktivnem ali upokojenem uslužbencu redoma nasloviti na tisto oblastvo, ki je umrlemu nakazovalo in izplačevalo. Nazadnje njegove aktivitetne ali pokojninske prejemke. Takim prošnjam je treba priložiti, če je bil pokojnik upokojenec, naslednje listine: 1. pokojninski dekret umrlega, 2. mrtvaški list, 3. poročni list, 4. potrdilo župnega urada, da je vdova z umrlim možem živela do njegove smrti v skupnem gospodinjstvu in da se še ni v drugič poročila, 5. potrdilo občine, da vdova ni niti v državni, niti v samoupravni službi, 6. za nepreskrbljene otroke njihovi rojstni listi in 7. potrdilo občine, da so otroci zares nepreskrbljeni in v oskrbi matere - vdove.

Izplačevanje pokojnin pooblaščenem. Doslej so se pogostoma izplačevale pokojnine v roke pooblaščenec, ne pa naravnost upokojencem, stalno bivajočim v naši državi. Ker se je ugotovilo, da so mnogi upokojenci zlorabljali taka pooblastila za to, da so prejemale draginske doklade po višjem razredu, med tem ko so stanovali v krajih z nižjim razredom, je finančna direkcija odločila, da se v bodoče pokojninski prejemki ne bodo več izplačevali pooblaščenem, če upravičeni upokojenec prebiva v naši državi. Pooblastila za prejemanje pokojnin se bodo v bodoče priznavala samo v izjemnih primerih, kadar upokojenec iz zdravstvenih ali drugih utemeljenih razlogov za kratek čas spremeni svoje bivališče, to pa na ozemlju iste direkcije. Če se upokojenec izseli na ozem-

lje druge finančne direkcije, se mu mora pokojnina v smislu strogih ministrskih predpisov nemudoma prenesti preko ministrstva na finančno direkcijo, ki je pristojna za kraj njegovega novega bivališča.

Prijava za prejemanje draginske doklade. Neki upokojenec je vložil prijavo za prejemanje draginskih doklad v predpisanem trimesečnem roku. Ker pa ni predložil za bolnega in trajno za delo nesposobnega otroka zdravniškega spričevala, se mu je zanj nakazala rodbinska draginska doklada šele od prvega dne meseca, ki je sledil predložitvi predpisanega zdravniškega spričevala. Na pritožbo upokojenca je fin. ministrstvo odredilo, da se mora upokojencu priznati in izplačati za bolnega in za delo nesposobnega sina doklada tudi za nazaj, ker je upokojenec prijavo pravočasno vložil. Dejstvo, da obenem s prijavo ni bilo predloženo tudi zdravniško spričevalo, v tem primeru ne more vplivati tako, da bi za minili čas upokojenec izgubil draginsko doklado, ker je dokazal, da zdravniškega spričevala prej ni mogel predložiti iz razlogov, katerih ni sam zakrivil.

Izplačevanje odtegljajev v inozemstvo. Po pojasnilu občega oddelka fin. ministrstva se je pri izplačevanju ozir. nakazovanju odtegnjenih obrokov od prejemkov državnih uslužbencev in upokojencev ravnati po predpisih, ki veljajo za izplačevanje pokojnin v inozemstvo. To znači, da je v primeru, če prebiva upnik v inozemstvu, treba nakazovati odtegnjene obroke ali njemu toda samó osebnó v državi ali pa njegovemu redoma postavljenemu pooblaščenцу v tuzemstvu.

Vestnik.

P. n. naročnikom in bralcem! Ta številka je v glavnem posvečena vprašanju in težnjam naših upokojenih tovarišev. Vsi člani »Društva drž. upokojencev in upokojenk« v Ljubljani jo prejmejo brezplačno.

Iz tovariškega tiska. V Skoplju je izšla prva številka novega lista »Stara Garda«, organa Združenja penzionera (ki) Vardarske banovine. Urednik novega lista je g. Dragoljub V. Protić.

Pozdravna brzojavka finančnemu ministru. Na ustanovnem sestanku upokojencev v Skoplju, kjer so se sprejela pravila novega društva upokojencev za vardarsko banovino, je bila odposlana g. finančnemu ministru dr. Mil. Đorđeviću pozdravna brzojavka sledeče vsebine: »Državni upokojenci carskega Skoplja, zbrani danes v svrhu organiziranja, smatrajo za prvo dolžnost, da se Vam zahvalijo, ker ste prvi po našem zedinjenju vzeli v zaščito naša prava in jih branili v predloženem državnem proračunu. Kot članu Saveza drž. činovnika, ki najbolje pozna razmere državnih uradnikov in upokojencev ter jih je iskreno, javno in moško vzel v varstvo kot odgovorni minister, Vam kličemo: živeli!»

Za pravične težnje upokojencev. Zagrebški »Penzioner« objavlja v svoji tretji številki naslednjo vest: Gospod narodni poslanec Ferdo Segar je z dopisom od 1. marca sporočil našemu združenju naslednje: »Kraljevska vlada je v finančnem odboru (kjer pa ni-

sem član) izjavila, da zavrača vse amandmane, ki se nanašajo na uradniške upokoješke prejemke in utemeljuje to s tem, da se pripravlja novi zakonski predlog za spremembo uradniškega ozir. upokoješkega zakona. Moji tovariši in jaz bomo odločno branili Vaše opravičeno stališče in se bomo trudili, da ta obljuba ne ostane samo obljuba. — Glede nerednih izplačil pokojnine sem spet storil potrebne korake, in če ne bo to nič zaleglo, bom stavil interpelacijo na vlado.»

Vozne ugodnosti upokojencev. Sarajevski »Glasnik drž. penzionera« objavlja v svoji 4. številki od 1. aprila, da je predsedniku odnotne organizacije upokojencev Nikoli Doliću sporočil narodni poslanec Milan Božić, da je z dr. Vidovićem vnovič interveniral pri prometnem ministru za dovolitev vozniških ugodnosti upokojencem na železnicah. Prometni minister mu je obljubil, da se bo vprašanje v kratkem zadovoljivo rešilo. — Upajmo, da se ta napoved res čimprej uresniči!

Krediti za uradniške razlike po § 259 u. z. V letošnjem državnem proračunu so krediti za izplačilo razlike na prejemkih po § 259 u. z. (t. j. razlika med prejemki po prejšnjih in po sedanjem uradniškem zakonu) znižani za 50%. Po pojasnilu finančnega ministra s tem seveda pravo uradnikov do prejemanja polne, pripadajoče jim razlike, ni nič okrnjeno. Zmanjšanje kreditov v ta namen se je izvršilo le za-

veličastne ladje, ki je šele pred kratkim zapustila luko.

Šepet je spreletaval množico? »Vsi mrtvi... Moštvo, potniki...«

Tekel sem na Charlesovo stanovanje. Tam ga ni bilo. Odhitel sem na svoj dom, tam govoril kakih dvajset mučnih minut s stricem in teto o vzrokih nezgode — ko je končno prišel Charles, ves blede, ves zmeden.

»Greste z menoj, Aleksander? Moram doli po Mihaela v ladjo.«

Tekla sva do morja in skočila v reševalni čoln.

»Če bi bila vsaj moja žena doma!« je ječal Charles.

Mene je pa grizla vest. Dvoje bitij je imel ta človek, katera je ljubil. Mihaela in ženo, katere zdaj, ko jo je potreboval, ni bilo pri njem — in to po moji krivdi.

Na kraju nesreče se je zbralo že več sto majhnih in velikih reševalnih čolnov. Parnik »Brésil« se je bil popolnoma potopil, ležal je pa, kakor so govorili čolnarji, na precej plitvem kraju, tako da ne bo pretežko v kratkem najti vseh trupel.

»Spustim se doli po Mihaela,« je rekel Charles in si nadel potapljaško obleko, »nočem ga videti takega, kakor sem že videl tisoče utopljenec, naplavljenega, vsega napihnjena, strašno izkaženega.«

Nato je prijel v roke potapljaško čelado in preizkusil zvočno žico in zračno cev.

»Nazadnje, kadar se bom vračal, morate počasneje vleči, zaradi dvojne teže.« Nato se je spustil v globino.

Medtem se je zvečerilo. Zarometi so strahotno razsvetljevali prizorišče groznega dogodka. Moje misli so sledile Charlesu. Videl sem ga, kako odpira vrata za vrati in čutil obenem z njim strah, da Mihaela ne najde. Nato mi je razburjena domisljija pričarala Mihaela, sedečega za mizo s Helenino sliko v roki. »Kaj bi zdaj ta neumna zgodba,« mi je spreletelo glavo, »smrt vse izbriše... in vendar bi bilo bolje, da Charles ne bi nikdar izvedel za Mihaelovo strast. Zaradi Helene. Kaj nimajo živi vselej prednosti pred mrtvimi?«

Ladijski častnik, ki je bil s Charlesom po telefonu v zvezi, je poročal, da gre vse dobro. »Zdaj je našel truplo. Samo s težavo prodira. Do krova ga bo rinil pred seboj...«

In spet nekaj minut strašne groze.

»Halo, Lebre, ste že na krovu — moramo že pričeti vleči — Da, počasi, seveda — razumljivo —«

In ljudje so vlekli za vrv, od katere je kapalo in privlekli dva utopljenca iz vode, dvoje tesno, kakor v eno med seboj prepletenih človeških bitij: moškega — Mihaela, žensko — Heleno!

Tako ju je našel Charles...

Zaman so čakali mornarji na Charlesa Lebre. Rajši kot da se vrne v življenje, je ostal na dnu morja.

Mariborska stanovanjska zadruga.

Zadruga za nabavo stanovanj držav. uslužbencev v Mariboru je imela svoj redni občni zbor dne 11. aprila. Zadruga ima od Saveza 109.922 Din kredita, od katerih plačuje 4% obresti, dočim zaračuna svojim članom 6% obresti. Vsled pomanjkanja Savezne podpore je bila na skupni seji upravnega in nadzornega odbora dne 30. avgusta m. l. sklenjena likvidacija, vendar je pozneje odbor sklep odložil v nadi, da se obrne na boljše. Na začetku leta je imela zadruga 20 članov, na koncu pa še 17. Na začetku leta 1932. so znašala hipotekarna posojila članom 137.774 Din 48 p, v teku leta je bilo vrnjenih 6250 Din 73 p, na novo izposojenih 2000 Din, tako da so znašali krediti 31. 12. 1932 133.523 Din 75 p. Amortizacijska doba znaša 20 let. Čisti dobiček znaša Din 1633 Din 52 p, od tega pride v rezervni fond 416 Din 52 par, ki naraste s tem na 4299 Din 62 p. Obema odboroma je bila izglasovana razrešnica. Pravila so bila nekoliko spremenjena, tako da bo imel upravni odbor naslednj tri člane. Za to so bili izvoljeni: drugarji dr. Perharc (predsednik), Zlatič (podpredsednik in tajnik), Čelhar (blagajnik). Pri slučajnostih je predsednik Nabavljalne zadruge g. Reher obrazložil svoj načrt, kako bi oživel delovanje stavbene zadruge v bližnji bodočnosti. Ko bo ta načrt v podrobnostih izdelan in aktualen, bomo o njem podrobneje poročali. drp.

Po svetu.

Uradniške pokojnine v Albaniji. Albanska vlada je postavila posebno komisijo, ki naj uredi vprašanje pokojnin civilnih in vojaških uslužbencev. Komisija

je predlog, naj bi se izplačevanje pokojnin poverilo neki italijanski zasebni zavarovalnici, soglasno odklonila. Izdelala je že osnutek zakona, ki naj bi uslužbencem po 35-letnem službovanju zagotovil pokojnino in sicer v višini 80% zadnjih aktivitetnih prejemkov. Pravico do odpravnine si pa o tem osnutku pridobi albanski državni uslužbenec, ki je prebil 5 let v aktivni službi. Osnutek zakona o pokojninah, ki bo v kratkem dovršen, predloži vlada parlamentu na prvem zasedanju.

Novi pogoji za sprejem v državno službo na Nemškem. Nedavno je bil izdan na Nemškem nov zakon o poklicnih uradnikih. Posebno izjemno stališče bodo imeli v bodoče bivši bojovniki, ki so se dejansko borili med vojno na fronti. Glede pripadnosti političnim strankam vsebuje nov zakon zanimiva določila. Pripadnost k neki stranki sama še ne more biti merilo za politično zanesljivost uslužbenca, temveč se mora le-ta ugotoviti iz dejstev. Kdor z besedo ali v tisku nastopa proti sedanjemu vladu in njenim članom, se bo smatral za nezanesljivega in se izloči iz drž. službe. Kdor je prišel v službo samo kot strankar brez kvalifikacije, bo odstranjen, ne pa tisti, sicer sposobni uradniki, ki so iz koristolovstva vstopili v biveše politične stranke. Iz državne službe so izključeni vsi Židje in komunisti. Samo tisti židovski uslužbenci, ki so bili nameščeni že pred vojno, ostanejo v službi.

Avstrijske učiteljske razmere. Avstrijska učiteljska zveza (Oesterreichischer Lehrerbund) je sprejela nedavno resolucijo, v kateri je protestirala vnovič proti pogubnim varčevalnim odredbam vlade, ki je vnovič znižala proračunske kredite za učitelstvo, šole in vzdrževanje pouka. Prav tako je protestirala, ker se vse te velevažne spremembe odredjajo brez sodelovanja strokovnih organizacij. Zveza zahteva zato nujno ustanovitev učiteljske

zbornice, kateri naj se zagotovi sodelovanje na vseh poljih šolske uprave in zastopstvo učiteljstva v novi deželni in stanovski zbornici.

Znižanje plač na Bolgarskem. V letu 1931. so bili prejemki bolgarskih državnih uslužbencev vseh kategorij, kakor tudi upokojevcem znižani sorazmerno z višino prejemkov za 10 do 40%. Nedavno so bile plače uradništva in vojnih upokojevcem vnovič znižane za 20%.

Zadružne vesti.

Nabavljalna zadruga v Murski Soboti. Po poročilu v glasilu Zveze nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev, »Zadrukarstvu« je naša nabavljalna zadruga v Murski Soboti leto 1932 završila z velikim uspehom. Čisti prebitek znaša ob 118 članih skupaj Din 36.435—. Promet blaga s članstvom je znašal 542.579 Din. Presežek na blagu pa Din 68.189'14, t. j. 12'6% prometa. Povračila dobe člani 3'4% od vrednosti nakupljenega blaga.

Naša nabavljalna zadruga v Krškem. Konec leta 1932 je imela 75 članov. Promet blaga s članstvom je znašal 278.326, prebitek na blagu 30.546'21 Din, t. j. 11%. Bilanca kaže čisti prebitek v višini 14.880'19 Din. Režija znaša 5% prometa, razpoložljiva glavica zadruge se je v teku leta obrnila približno trikrat, zaloga blaga se je pa obnovila približno petkrat. V blagu ima zadruga po bilanci vloženih 51.321'83 Din, pri dolžnikih pa 48.868'10 Din.

Podporni sklad železničarske nabavljalne zadruge. V minilem poslovnem letu je izplačala Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. železničarjev v Ljubljani iz svojega podpornega sklada članom za 130.000 Din podpor. Železničarski dobrodelnim in kulturnim ustanovam je izplačala znesek 50.000 Din. Iz režije je pa izplačala še skoro

40.000 Din za razne podporne prispevke k prehranjevalni akciji za nezaposlene in v slične namene.

Merjenje drv. Na pritožbo nekega člana, da zadruga članstvu ne dobavlja natančne mere drv, je Gospodarska zadruga poštinih nameščencev v Ljubljani določila komisijo, ki je dala izmeriti kubični meter drv, ga dala razžagati in spet zložiti. Ugotovilo se je, da dá kubični meter celih, nerazžaganih drv po razžaganju samo 0'75 m³, torej je odpadke 0'25 m³ nastal zaradi žaganja.

Zdravstveni droblj.

Želodčna kislina. Kdor ima preveč želodčne kisline, se mora ogibati vsega, kar pomnoži izločenje kisline v želodcu, zlasti tega, kar kemično in mehanično vpliva na izločevanje. Vse naj bo dobro in rahlo prekuhan, in kolikor mogoče fino pasirano. Prepovedane so stvari kot gorčica, ješih, paprika, poper, hren, kislica, majaron, vanilja itd., dalje buketa polno belo vino, likerji, aromatična strd, črna kava, sok pečenke, močna juha, pečeno meso, mesni izveček, žarka mast, sveže kruh, surovo sadje. Dovoljene so pa ponarejene juhe, sladkor in sladkane sadne konzerve, čaj, kakao, čokolada, sladka skuta, sveže čajno surovo maslo, brezhibno olje, prepečenec, toasti, rahlo skuhana zelenjava (brez zabele, s čajnim surovim maslom in rumenjkom), nekoliko sladkano črno vino, mastno mleko, kuhane močne jedi, jajčne omelete, jajčne jedi, kuhana ali v štedilniku pečena teletina in perutnina (brez pečene skorje), pečena piška (brez kože), tudi možgani in govedina. Prepovedane so pa suha svinjina, kvasne jedi itd. Zanimivo je, da se citronska kislina navadno prenese brez težav. Kajenje tobaka pomnoži želodčno kislino.

(Iz »Zdravja«.)

Gostilna pri Kolovratarju Ljubljana
Pred škofijo 14

Toči pristna štajerska in dolenska vina. Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. — Cene zmernе, postrežba točna. Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj

! PORAVNAJTE NAROČNINO !

Priporočamo trdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Tovariši!
Kupujte pri trdkah, ki oglašujejo v „NAŠEM GLASU“! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezanine, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbiri pri

Josip PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Telefon 2673 Špecerija
Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

VELETRGOVINA

A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Jajnine
zlato naših hranil

Vse preostale pomladanske plače odprodajam cenj. uradništvu s 25% popustom. Za gospode imam lepe kamgarn obleke česke kakovosti že od Din 900 — dalje.

Za dame najelegantnejši damski plašči.
Za gospode po meri vsakršna oblačila.
Za dame in gospode vsa sportna oblačila, dežni plašči, trenchcoati, pumparice.

K. Pučnik Šelenburgova ulica štev. 1
nasproti kavarne „Zvezda“

Za cenjeno uradništvo izdatno nižje cene in ugodnosti pri odplačevanju.

Največji uspeh dosežete z oglasi v „Našem Glasu“!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana
Vodnikov trg št. 5. r. z. z o. z. Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadruzi državnih železničarjev in pri trdki Teokarovič.

Širite z adružno misel med svojimi tovariši!